

Er is voor iedereen een plek!

We willen dat Schagen voor alle inwoners, zowel jong als oud, een plek is, waar iedereen zich thuis voelt. Wanneer mensen zich thuis voelen zullen ze gelukkiger zijn en beter en makkelijker met anderen omgaan. Geluk zit van binnen en straalt je vervolgens ook uit. Zo zullen leeftijdsgenoten beter met elkaar omgaan én ontstaat er een basis voor intergenerationele relaties.

Onze voorstellen focussen zich op het verbeteren van de lokale samenleving voor de afzonderlijke generaties, maar hopen als bijvangst ook intergenerationele relatie verbetering.

Er zijn een aantal voorwaarden nodig om dit te bereiken.

- Genoeg plekken voor jongeren en ouderen om hun ei kwijt te kunnen. Deze plekken moeten iets te bieden hebben.
- Er moet een veilige basis gecreëerd worden.
- Relaties die ontstaan door iets voor een ander te doen of samen te doen, moet een ieder iets bieden. Dit kan in de relatie zelf liggen, maar ook een incentive van buitenaf hebben.
- Meer bekendheid over plekken en activiteiten voor jongeren en ouderen.

Genoeg plek voor iedereen

Jongeren:

Op dit moment zijn er gewoonweg te weinig plekken voor jongeren om hun ei kwijt te kunnen. Dit gaat om het doen van iets kunstzinnigs tot ergens kunnen hangen. Wanneer er niet genoeg plekken zijn waar dit kan zullen jongeren dit op andere plekken doen. Dit gebeurt dan soms op plekken waar ze overlast veroorzaken. Dit is dan niet eens per se omdat ze echt lastig zijn, maar vooral omdat ze het op een plek doen die hier niet voor bedoeld is.

De kern Schagen heeft een regio functie. De kern Schagen heeft middelbare scholen en horeca voor de hele regio. Dit trekt veel jeugd en ook voor die jeugd zal je plekken moeten inrichten. Voor, tijdens en na school zal een deel van de jongeren in Schagen blijven, en als zij niet de plek hebben om ergens te verblijven doen ze dit op plekken die daar niet voor bedoeld zijn. We zien dan ook dat de meeste meldingen van overlast door jongeren (25 jaar) in de kern Schagen zijn.

Buurt	2019	2020	2021	2022	2023	Total
Schagen-Centrum	46	68	71	54	80	319
Schagen-Centrum-Zuid	17	44	34	31	33	159
Waldervaart-Noordwest	3	33	8	18	22	84
Tuitjehorn-West en -Zuid	27	28	18	6	3	82
Nesdijk	15	22	13	9	8	67
Waldervaart-Noordoost	6	23	12	9	11	61
Groeneweg-Noord	7	20	17	9	7	60
Groeneweg-Zuid	5	10	13	9	7	44
Muggenburg	4	17	7	4	10	42
Hoep-Noord	6	4	15	6	9	40
Warmenhuizen-Zuid	1	13	14	4	4	36
Tuitjehorn-Centrum en Kerkbuurt	6	19	8	0	2	35
Hoep-Zuid	2	5	3	5	19	34
Schagerbrug (woonkern)	3	5	8	4	8	28
Witte Paal	9	1	10	2	4	26
Callantsoog (woonkern)	3	4	6	6	2	21
Nes-Noord	6	3	2	3	6	20
Debbemeer-Zuid	5	4	6	0	3	18
Warmenhuizen-Centrum	2	11	1	1	1	16
Dirkshorn (woonkern)	2	4	2	3	2	13
Eenigenburg en Buitengebied	0	5	2	6	0	13

Overlast meldingen jongeren < 25 jaar (bron: BVI (Basisvoorziening Informatie) de managementinformatie tool van de politie)

Om een beeld te schetsen van hoeveel jongeren er naar Schagen komen t.o.v. het aantal jongeren die in Schagen wonen hebben we de middelbare scholieren van 12 tot en met 15 jaar afgezet tegen het aantal inwoners t/m 15 jaar in de kern Schagen. De inwoner van 12 t/m 15 hebben we niet tot onze beschikking, vandaar de deling door alle inwoners t/m 15 jaar. Het lijkt erop dat we in de top van Nederland meedoen.

2023 aantal leerlingen tov Jonge inwoners (heel Nederland)

plaats	leerlingen middelbare school	leerlingen 12-15	inwoners tot 15 jaar	inwoners tot 25 jaar	ratio 12-15/tot 15
ubbergen	613	350	60	120	5,83
stevensbeek	578	359	95	200	3,78
waskemeer	236	199	120	235	1,66
warffum	723	423	275	505	1,54
horn	1093	665	470	880	1,41
middelharnis	2684	1718	1230	2105	1,40
boxmeer	2677	1588	1555	2940	1,02
andel	626	466	465	810	1,00
sleeuwijk	1502	935	1015	1700	0,92
brielle	2181	1551	1995	3410	0,78
schagen	3425	2168	2820	5030	0,77
wieringerwerf	979	642	875	1580	0,73
dokkum	2185	1406	2010	3620	0,70
waalwijk	4079	2705	4225	7625	0,64
doorn	1771	950	1595	2735	0,60
st.	733	581	980	1770	0,59
hardenberg	3056	2003	3490	5970	0,57
bemmel	1541	1000	1850	3330	0,54
hulst	1166	731	1360	2395	0,54
geldermalsen	1396	984	1855	3100	0,53
stadskanaal	1920	1201	2565	4620	0,47

Dit laat des te meer zien dat we niet alleen faciliteiten moeten creëren voor de inwoners, maar ook voor degene die naar de kern toetrekken.

In het verleden hadden we Trapman waar jeugd kon hangen en culturele dingen kon ondernemen. Nu heeft de jeugd niets meer. De enige plek is op straat, waar ook niet genoeg hangplekken zijn. In de dorpskernen verdwijnen de dorpshuizen en dit baart ons ook zorgen. Ieder dorp zou zijn eigen plek moeten hebben.

Ouderen

Zoals jongeren een plek nodig hebben, hebben ouderen dit ook. Vroeger had je de rondje bankjes in het Makado. Dit was een hangplek voor ouderen. Een plek waar je lekker kon zitten en praten met andere mensen. Dergelijke plekken mogen meer in Schagen worden gecreëerd.

In de kern Schagen heb je ook plekken waar activiteiten worden gedaan door en voor ouderen. In Schagen zijn dit o.a. WeeGee, Onder de Acacia's, Markt 18, Loet 10. Hier ontbreekt het met name de bekendheid.

Jong en Oud samen

Tijdens de inspiratie carrousel hebben we geleerd dat mensen niks voor niets doen. Een vrijwilligersrelatie of plek moet iets te bieden hebben. Als dit niet het geval is zal dit niet voor de lange termijn werken.

Om jong en oud aan elkaar te binden moet het aangaan van een relatie wat te bieden hebben. Je kan dit in principe met een (korte termijn) incentive starten, maar hierna moet de relatie toch van nature in stand blijven. Ook zo'n relatie is gewoon een natuurlijk evenwicht. Erkenning kan ook een verdienste zijn van zo'n relatie.

Wat ook werkt is zuivere intrinsieke motivatie. Een oudere, of jongere kan iets voor de ander betekenen als die intrinsiek gemotiveerd is. Dit is de reden dat vrijwilligerswerk goed werkt: de mensen die vrijwilliger zijn, zijn intrinsiek gemotiveerd om dit te doen. Ze hebben geen extrinsieke motivatie, bijvoorbeeld in de vorm van gelden, nodig om te doen wat ze doen.

Jongeren en ouderen kunnen veel van elkaar leren. Jeugd kan de wijsheden opgedaan in een bijna voltallig leven opdoen, en de jeugd kan de ouderen wat meer leren over de huidige generatie, hun eigenaardigheden en de snelle veranderingen op bijv. het gebied van technologie.

Een veilige basis.

Tijdens de inspiratie carroussel hebben we ook geleerd dat een veilige basis belangrijk is. Jongeren dragen steeds vaker wapens bij zich, omdat ze het gevoel hebben dat ze zichzelf moeten kunnen verdedigen. Het lijkt een negatieve vicieuze cirkel. Dit zorgt voor spanning in onderlinge relaties van jongeren, maar ook voor spanning tussen oud en jong. Ouderen voelen zich ook niet meer altijd veilig bij de jeugd door de verhalen over geweld en andere vormen van onrecht.

Van horen zeggen heeft de gemeente Schagen in de APV opgenomen dat jongeren geen wapens bij zich mogen hebben. Een unicum, en iets wat positief lijkt te werken. De vraag is natuurlijk of dit geen symptoombestrijding is, omdat de ware reden dat dit zo ontstaan is mogelijk nog niet weggenomen is.

Deze veiligheid, of het veiligheidsgevoel, is zo mogelijk een van de belangrijkste pijlers in de onderlinge relaties. Mensen moeten zich veilig voelen om mensen aan te spreken en iedere relatie begint bij een eerste keer aanspreken.

Ruimtelijk vastleggen.

Op dit moment worden hangplekken nog niet zodanig vastgelegd in bestemmingsplannen. Hierdoor hebben mensen een juridische basis om handhaving in te schakelen. Er zijn plekken nodig waar bepaalde activiteiten legitiem zijn of gedoogd worden. Het moet duidelijk zijn dat jongeren op een bepaalde plek mogen hangen.

Voor toekomstige grootschalige ontwikkelingen is het dan ook nodig en mogelijk om een aantal stukjes te reserveren voor zulke plekken.

Fysieke hoedanigheid

Een plek is niet zomaar succesvol. Een plek moet aantrekkelijk zijn en iets te bieden hebben. Vaak genoeg dachten bestuurders wel even een hangplek te creëren, maar mislukte dit.

Een hangplek is dus niet zomaar een hangplek en lijkt een dynamische ontwikkeling. Zo komen en gaan hangplekken: groepen jongeren hebben hun eigen hangplek. Hangplekken komen en gaan en zijn vergankelijk. Wij zien kansen in het dynamisch bestempelen van een plek tot hangplek in samenwerking met bijvoorbeeld jeugd- en jongerenwerk.

Zorg bij het bestempelen van een plek tot hangplek dat je de plek wat overzichtelijker maakt, mogelijk verlicht. En wellicht kan je eigenaarschap geven aan de "hangers". Wellicht is er een situatie mogelijk waarbij jongerenwerk alleen nog preventief hoeft kennis te maken met de jeugd.

Cirkels

Tijdens de inspiratie carrousel is ons uitgelegd dat jongeren zich bewegen binnen cirkels rondom hun woning. Voor basisschool leerlingen zijn deze cirkels betrekkelijk klein rondom de woning. Als jongeren ouder worden wordt de cirkel steeds groter. Zo kan je berekeningen maken of de juiste faciliteiten in de juiste omgevingen staan.

Barcodes

Grote steden hanteren barcodes. Dit zijn getallen die aangeven welke en hoeveel voorzieningen je dient te hebben per type inwoner/huishouden. Zo kan heel makkelijk worden gezien wat je van welke faciliteit nodig hebt. Utrecht en Rotterdam hebben al van deze Barcodes.

Zo kan er onderzocht worden per hoeveel jongeren van een bepaalde leeftijd je wat nodig hebt. Dit geldt ook voor ouderen. Er is een vergrijzing aanstaande, hetgeen betekent dat de faciliteiten ook mee moeten groeien.

De voorstellen

Voorstel 1:

A. Zorg voor de juiste (aantallen) voorzieningen.

Onderzoek op basis van leefcirkels/barcodes welke voorzieningen er in iedere kern nodig/wenselijk zijn (gegeven de inwonersopbouw/aantallen). Dit gaat om speel-, hang- en ontmoetingsplekken voor jong en oud.

B. Maak dit openbaar voor alle inwoners op een kaart. Zo weten alle inwoners welke voorzieningen er bij hen in de buurt zijn.

Onderbouwing:

Jongerenwerk Link heeft ervaring met leefcirkels voor jeugd en jongeren. Link kan hierbij betrokken worden.

Google is onze beste vriend en wellicht is door gebruik van opendata iets mogelijk. Op dit moment kan je bijvoorbeeld door “Supermarkten” in te tikken alle supermarkten nabij je locatie vinden. Wellicht is het mogelijk dit ook voor bijvoorbeeld “jeugdplekken” te doen.

Hangplekken zijn in onze ervaring dynamisch van aard. Een hangplek hoeft niet altijd een hangplek te blijven. Zorg dat je mogelijkheden creëert om nieuwe “hangplekken” tot echte hangplekken te maken. Hierbij kan je denken aan overzichtelijkheid, licht, maar ook “gedoogbeleid” op de hangplek.

Voorstel 2:

A.Zorg voor genoeg plek in de kern Schagen waar jongeren zelf (of als dat wenselijk is met ondersteuning van het jongerenwerk) activiteiten kunnen ondernemen. Dit kunnen activiteiten zijn voor hen onderling, maar ook met ouderen (intergeneratief). B. Zorg voor ontmoetingsplekken zoals vroeger op het centrale plein in het Makado waar jong en oud kunnen zitten,

Alternatief: Vroeg-op-stap-activiteiten in de gelegenheden rondom de markt faciliteren.

Onderbouwing:

In de kern Schagen is een leemte ontstaan voor de jongeren in de leeftijd van eind basisschool – middelbare schoolleeftijd als gevolg van:

- Wegvallen van Alpha
- Sluiten van kelder onder Markt 18 voor activiteiten voor jongeren na wegbezuinigen jongerenwerk.
- Sluiten van Trapman

Voorstel 3:

Start een bewustwordingscampagne die bijdraagt aan het veiligheidsgevoel van jong en oud. Begin deze dialoog waarbij jongeren actief betrokken worden. Door hier te starten zal ook het veiligheidsgevoel bij ouderen in de slipstream worden vergroot.

Inspiratie voor de toonzetting hierbij zie youtube: a little girl plays for a street musician and gets the best surprise in return.

Onderbouwing:

Tijdens de inspiratiebijeenkomst hebben wij vanuit het jongerenwerk vernomen dat de veiligheid topic 1 is waarop ingezet zou moeten worden. Nog voor het probleem wonen en activiteiten voor jongeren.

Wij zien dat de samenleving verhardt en individualiseert. Door te starten met een dialoog waarbij alle kern- en ketenpartners (denk aan onderwijs, jongerenwerk, politie, schoolmaatschappelijk werk, maar ook sportverenigingen) in het maatschappelijk veld betrokken kunnen we het tij wellicht keren. Hierbij is de boodschap: "laten we het met elkaar gezellig hebben en houden"

Voorstel 4:

Stimuleer activiteiten waarbij jong en oud elkaar kunnen ontmoeten.

Onderbouwing:

-Stimuleer maatschappelijke diensttijd / stages.

-Denk aan sport en spel voor jong en oud samen.

-Bij nieuwbouw van seniorencomplexen ruimte creëren waar plek is waar ouderen en oud en jong elkaar kunnen ontmoeten.

- Als lokale overheid activiteiten die vanuit de doelgroep zelf komen stimuleren en waar nodig hierbij aansluiten (in de vorm van bestaande partijen die een (budget)subsidie ontvangen).

Voorstel 5:

Zorg dat een activiteitenkalender met regelmaat op 1 digitaal platform én in 1 vast huis-aan-huis blad kenbaar wordt gemaakt.

Dit gaat om activiteiten zonder winstoogmerk.

Zorg herhaaldelijk voor informatie voor inwoners over voorzieningen en activiteiten in de diverse kernen. De kracht zit in de herhaling. Voor de mensen die nog niet digitaal onderlegd zijn is het belangrijk dit ook met regelmaat analoog te doen op een vaste plek.

Onderbouwing:

Tijdens de gesprekken in de werkgroep bleek dat er veel voorzieningen en activiteiten zijn voor jong en oud in de diverse kernen van de gemeente. Dit is niet inzichtelijk en toegankelijk voor alle inwoners.